

hvad målsætningen er, men jeg kan altså ikke her stadfæste, om der skulle være en konkret miljøgaranti. Det, som vi kan sige, er vel, at målsætningen er, at vi fastholder de nationale miljøkrav, som vi selv har, så der ikke sker en forringelse. Det er vel udgangspunktet, og så må vi se, hvad forhandlingsresultatet kan give.

Frank Dahlgaard (KF):

Det Konservative Folkeparti finder det ønskeligt at nå til enighed om nogle internationale retningslinjer for udenlandske investeringer. Virksomheder, som foretager investeringer i et andet land, har behov for sikkerhed med hensyn til disse investeringer, en beskyttelse af disse investeringer mod ekspropriation eller nationalisering.

Omvendt er der behov for nogle spilleregler, som forhindrer en usund konkurrence mellem landene om at tiltrække sig investeringer ved at give grønt lys for ikkebæredygtige produktioner, altså fabrikationer, der kan gennemføres med lave omkostninger, men som til gengæld skader miljøet og måske også de ansatte medarbejderes sundhed. En sådan form for konkurrence om at lokke udenlandske investeringer til sig bør det internationale samfund kunne enes om at stoppe gennem en fælles aftale.

Der skal kort og godt tilvejebringes nogle internationale spilleregler, som lægger bånd på kræfternes fuldstændig frie spil. Det er ikke nogen kapitalismens grundlov, og det skal heller ikke være kapitalismens junglelov. En sådan aftale må hvile på princippet om ikkediskrimination.

Udenlandske investeringer skal ikke behandles dårligere end nationale investeringer, og udenlandske investorer skal desforuden behandles ens. Omvendt bør udenlandske investeringer heller ikke behandles bedre end nationale investeringer.

Aftalen bør dog åbne mulighed for særlige nationale undtagelser som f.eks. den danske regel om, at udlændinge ikke uden videre må købe danske sommerhuse. Aftalen bør i det hele taget ikke forhindre landene i at foretage deres egen nationale regulering af miljø og arbejdsrettigheder. Den nationale selvbestemmelse bør ikke stækkes ud over retningslinjerne om ikkediskrimination.

Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig udenrigsministerens redegørelse og forhandlingslinje med hensyn til Den Multinationale Aftale om Investeringer, MAI-aftalen. Målet må

være, at aftalen med tiden ikke bare kommer til at omfatte OECD-landene, men også de såkaldte ulande, således at aftalen bliver verdensomspændende.

Jørn Jespersen (SF):

I 1995 var det sådan, at de 100 største multinationale selskaber i verden kontrollerede for 1.200 mia. kr. udenlandske investeringer. 1.200 mia. kr. havde de 100 største selskaber kontrol over. Det er et beløb, som er større end bruttonationalprodukterne i Kina, Indien og Brasilien tilsammen. Det er et beløb, som udgør mere end halvdelen af de samlede udenlandske investeringer i hele verden.

På den baggrund kan man stille sig selv spørgsmålet: Hvem er det, der har brug for at blive beskyttet? Er det de udenlandske investeringer, de 100 største multinationale selskaber, der har brug for beskyttelse, eller er det den politiske regulering af miljø, arbejdstagerrettigheder og sociale udviklingsmuligheder i de fattige lande, der har brug for at blive beskyttet?

Efter SF's opfattelse er det klart det sidste, der er tilfældet. Vi har brug for at få en fast, internationalt forpligtende aftale om udenlandske investeringer, som sikrer, at de store multinationale selskaber respekterer og understøtter ordentlige miljøstandarder, ordentlige arbejdsvilkår og muligheden for social udvikling i de fattigste udviklingslande, og her må vi sige, at det foreliggende forslag til en MAI-aftale, sådan som det ligger i øjeblikket, ikke lever op til den målsætning.

Der er i al for høj grad tale om et udkast til aftale, som beskytter de store multinationale selskaber, og som lader miljøet, arbejdstagerrettigheder og social udvikling i stikken, og derfor er der al mulig grund til, at vi fra dansk side gør en meget aktiv indsats i de fortsatte forhandlinger for at få rettet op på den voldsomme skævhed, der er i udkastet til aftale, som det foreligger nu.

Der er blevet talt meget om, hvad det er for en forhandlingslinje, Danmark har lagt for dagen, og om formandens kompromisforslag. Her er det afgørende at sige, at det er ikke noget, som er sikret. Det er ikke ting, som er inde i aftalen på nuværende tidspunkt, og derfor er der ingen grund til at slappe af og tro, at den hellige grav er vel forvaret, for det er den ikke.

Jeg vil også godt sige om den politiske beslutningsproces her i landet, at den efter vores